

Landspítalinn

Sigríður Ólína Haraldsdóttir

sigrohar@landspitali.is

Höfundur er lyf- og lungnalæknir starfandi á Landspítala Fossvogi.

Stjórn Lí

Birna Jónsdóttir,
formaður
Sigrður E. Sigurðsson,
varaformaður
Sigurveig Pétursdóttir,
gjaldkeri
Sigríður Ó. Haraldsdóttir,
ritari
Elínborg Bárðardóttir
Kristján G. Guðmundsson
Ragnar Freyr Ingvarsson
Sigurður Böðvarsson
Þóririnn Guðnason

Í pistlumum *Úr Penna stjórnarmanna Lí* birta þeir sínar eigin skoðanir en ekki félagsins.

Við sem störfum á Landspítala höfum beðið eftir fréttum af byggingu nýs spítala. Við höfum heyrt af vinnu ráðgjafahópa og arkitekta en einnig hafa fréttir borist af því að „símapieningarnir“ verði notaðir í annað og bygging nýs spítala látin bíða. Á dögnum var boðað til fundar með starfsmönnum þar sem Guðlaugur Þór Þórðarson heilbrigðisráðherra og Inga Jóna Þórðardóttir, formaður nefndar um fasteignir, nýbyggingar og aðstöðu heilbrigðisstofnana, kynntu áform um nýjan Landspítala. Þau tóku af öll tvímæli, spítali mun rísa við Hringbraut í náninni framtíð. Mikil ánægja er meðal starfsmanna vegna þessara fréttu.

Steingrímur J. Sigfússon alþingismaður skrifaði grein í *24 stundir* nýlega um Landspítalann og kallaði hann móðurskip heilbrigðisþjónustunnar. Þetta er alveg rétt hjá honum. Á Landspítala fer menntun flestra heilbrigðisstarfsmanna fram, þar fæðast nær allir Íslendingar og þar er reynt að leysa vandamál sem oft geta verið mjög flókin. Landspítali vísar engum frá sem leitar til hans. Þar er alltaf opið og ætíð er fagfólk við störf sem hefur kunnáttu til að taka á nánast öllum þeim heilsufarsvandamálum sem upp geta komið. Oftar en ekki er leitað á bráðamóttöku Landspítala vegna félagslegra vandamála. Fyrir kemur að taka þarf á móti einstaklingi sem er orðinn ósjálfbjarga heima. Hann er ekki veikur í þeim skilningi að hann þurfi bráða lækniþjónustu, en eitthvað veldur því að hann getur ekki verið einn. Þá kemur hinn ósjálfbjarga á Landspítalann og fær öruggt skjól. En eins og ég hef áður skrifað í pistli sem þessum er langt í frá að bráðadeildir séu ákjósanlegur staður fyrir þessa einstaklinga og kostnaður við dvöl þeirra mikill. Mér finnst að það þurfi að hafa þetta í huga þegar talað er um samkeppni í heilbrigðisþjónustu. Landspítalinn getur ekki keppt við einkarekstur. Á honum er tekið við öllum á hvaða tíma sólarhringsins sem er en við ráðum ekki að fullu hvenær við útskrifum þá sem ekki þurfa lengur á okkur að halda. Sumir eru í þeirri aðstöðu að komast ekki heim heldur þurfa að komast á endurhæfingarstofnanir eða elliheimili. Þessar stofnanir ráða innflæðinu til sín og þar ræður mannaflí og pláss. Landspítali verður alltaf að taka við sjúklingum, óháð mannafla og pláss-um. Fólk er lagt inn á ganga og starfsfólk þarf oft að taka ábyrgð á fleiri sjúklingum en æskilegt er. Landspítalinn á að spara og skera niður. Hvernig er það hægt þegar hvorki er hægt að stjórna inn- eða útflæði sjúklinga?

Landspítalinn getur ekki keppt við einkaaðila um laun. Þau eru ákveðin í kjarasamningum og þar sem sparnaðarkrafan hefur sífellt verið uppi er

ekki möguleiki á sveigjanleika í launamálum. Við sem vinnum á Landspítala skynjum mikla þreytu hjá þeim starfsstéttum þar sem mannekla hefur verið mikil og lengi. Það er í lagi að taka aukavaktir í skamman tíma, en þegar það er orðið daglegt brauð og starfsfólk kemst ekki heim af vakt vegna þess að það er enginn til að taka við, missir það móðinn. Á tímabili komu leigumiðlanir hjúkrunarfræðinga að mönnun á Landspítalanum en vegna sparnaðar var því hætt. Meðan þessi háttur var hafður á leysti það vandann að hluta en reyndar þótti mörgum einkennilegt að vinna við hlið einhvers sem fékk betur borgað fyrir sama starf. Þá væri eðlilegra að borga fastráðnum hjúkrunarfræðingum betur og reyna þannig að laða fleiri að.

Af og til koma fram hugmyndir um að breyta eigi sjúkrahúsþjónustunni þannig að um fleiri og minni sjúkrahús sé að ræða. Þá skapist samkeppni sem muni bæta gæði þjónustunnar og auðvelda mönnun. Einnig hefur verið bent á að erfitt sé t.d. fyrir lækna að hafa aðeins einn valkost um vinnustað. Mér finnst að það væri skref aftur á bak að hafa fleiri, minni sjúkrahús. Nú á dögum er meðferð sjúkdóma flókin og þarf oftast aðkomu fleiri en eins sérfræðings. Vegna smæðar landsins er ekki hægt að halda uppi fyrsta flokks þjónustu á fleiri en einum stað, ákveðinn fjöldi aðgerða og meðferða þarf til að halda sérþekkingu við.

Það þarf að standa vörð um Landspítalann, fjárveitingar eiga að vera í takt við þá starfsemi sem þar fer fram. Hlúa þarf betur að starfsfólki og gera þarf átak til að laða að þær starfsstéttir sem mestur skortur er á. Þar vegur þungt að mínu mati möguleiki til samvinnu við Háskóla Íslands, starfsfólkið fái tækifæri til að mennta sig frekar í samstarfi spítalans og Háskólans.

Landspítalinn getur ekki verið í samkeppni við einkareknar stofnanir eða lækna stofur, til þess eru engar forsendur. Hins vegar má færa verk út frá Landspítalanum til aðila sem heilbrigðisyfirvöld treysta til að veita þá þjónustu sem krafa er gerð um. Þá verður að gæta þess að öllum sé tryggður aðgangur að þjónustunni og að enn gildi sú meginregla að á Íslandi eigi allir rétt á bestu heilbrigðisþjónustu sem völ er á hverju sinni, óháð stöðu og efnahag.

Á dögnum skrifaði annar ritstjóri *Fréttablaðsins* í leiðara að Landspítalinn væri verstí vinnustaður landsins. Þetta er algjör fjarstæða. Á Landspítala er að finna hóp sérmenntaðs fólks í teymisvinnu við að koma þeim sem til þeirra leita til betri heilsu. Þetta er bæði gefandi og göfugt starf og mjög skemmtilegt þegar vel gengur.